

Työeläkelaitoksille

VAPAAKIRJAN EHDOT JA PERUSTEET

Sosiaali- ja terveysministeriö on vahvistanut 30.12.1993 muutoksen työeläkelakien mukaista vähimmäisturvaa vastaavan vapaakirjan ehtoihin ja perusteisiin sekä työeläkelakien mukaisten vapaaehtoisten lisätujen vapaakirjan ehtoihin ja perusteisiin.

Vähimmäisturvaa vastaavan vapaakirjan ehtoihin ja perusteisiin on lisätty säännökset vapaakirjan muodostamisesta osa-aikaeläkkeelläolojakson päättyessä. Vapaakirja muodostetaan ottaen huomioon, että osa-aikaeläkkeelläolojakson perusteella karttuu eläkeikää 65 vuotta vastaavaa uutta eläkettä, vaikka osa-aikatyön eläkeikä olisi alempi kuin 65 vuotta.

Työeläkelakien mukaisten vapaaehtoisten lisätujen vapaakirjan ehdoista ja perusteista on poistettu 3 §:n 4 momentti, jonka perusteella vakuutetulle on voitu myöntää osa-aikaeläkkeen yhteydessä lisäeläkkeen vapaakirjat vanhuuseläkkeenä. Muutos on tehty, koska osa-aikaeläkkeen ikäraja aleni 58 vuoteen ja on mahdollista, että osa-aikaeläke lakkaa siitä syystä, että uusi täysiaikainen työsuhde alkaa. Tällaisessa tapauksessa vanhuuseläkkeenä myönnetty lisäturvan eläke jäisi maksuun. Toisaalta osa-aikaeläkkeen yhteydessä ei makseta mitään muitakaan vapaakirjaeläkkeitä.

Työeläkelakien mukaisten vapaaehtoisten lisätujen vapaakirjan ehtojen ja perusteiden 5 §:n 3 ja 4 momentteissa olevia viittauksia on korjattu.

ELÄKETURVAKESKUS

Markku Hänninen

Martti Hännikäinen

- Liitteet
- 1 Vähimmäisturvaa vastaavan vapaakirjan ehdot ja perusteet
 - 2 Työeläkelakien mukaisten vapaaehtoisten lisätujen vapaakirjan ehdot ja perusteet

VÄHIMMÄISTURVAA VASTAAVAN VAPAAKIRJAN EHDOT JA PERUSTEET

2§

1 Oikeus vastaiseen eläkkeeseen sellaisen työsuhteen, yrittäjänäolojakson tai osa-aikaeläkkeelläolojakson perusteella, jonka päättyessä vakuutetulla tai hänen omaisellaan ei ole välittömästi oikeutta eläkkeen saamiseen tai jonka päättyessä vakuutettu ei välittömästi siirry varhennetulle vanhuuseläkkeelle, toteutetaan muodostamalla tätä etuutta vastaava vapaakirja. Samoin oikeus vastaiseen eläkkeeseen sellaisen työsuhteen tai yrittäjänäolojakson perusteella, joka päättyy osa-aikaeläkkeelle siirtymisen johdosta, toteutetaan muodostamalla tätä etuutta vastaava vapaakirja.

4 §

1 Vapaakirjaan perustuva vanhuuseläke, täysi työkyvyttömyyseläke sekä työttömyyseläke lasketaan niin kuin työntekijäin eläkelain 5 §:n 1 ja 6 momentissa ja 5 a §:ssä, lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain 5 §:n 1-2 momentissa, maatalousyrittäjien eläkelain 6 §:n 1 momentissa ja 22 §:n 5-7 momentissa, yrittäjien eläkelain 5 §:n 1 momentissa ja 19 §:n 5-7 momentissa ja eräiden työsuhteissa olevien taiteilijoiden ja toimittajien eläkelain 3 §:n 1 momentissa on säädetty.

2 Jos työsuhteeseen liittyvien eläketurvan ehtojen mukaan eläkeikä on muu kuin 65 vuotta, kerrotaan 1 momentin mukaan lasketun eläkkeen määrä vapaakirjaa muodostettaessa seuraavasta taulukosta ilmenevällä kertoimella:

eläkeikä	kerroin	eläkeikä	kerroin
50 tai alempi	2,37	58	1,59
51	2,26	59	1,51
52	2,15	60	1,43
53	2,05	61	1,32
54	1,95	62	1,22
55	1,86	63	1,14
56	1,77	64	1,06
57	1,68	65	1,00

3 Yrittäjien eläkelain ja maatalousyrittäjien eläkelain mukaista vähimmäisturvaa vastaavaa tai osa-aikaeläkkeelläolojaksoon perustuvaa vapaakirjaa muodostettaessa ei sovelleta 2 momenttia.

TYÖELÄKELAKIEN MUKAISTEN VAPAAEHTOISTEN LISÄETUJEN VAPAAKIRJAN EHDOT
JA PERUSTEET

3 §

1 Vakuutetulla on oikeus saada näiden ehtojen ja perusteiden mukaisen vapaakirjan perusteella vanhuus-, työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkettä, jos hänellä on saman eläketapahtuman perusteella oikeus saada työeläkelakien mukaista vähimmäisturvaa vastaavan vapaakirjan ehtojen ja perusteiden 3 §:n perusteella eläkettä.

2 Näiden ehtojen ja perusteiden mukaiseen perhe-eläkevapaakirjaan on voimassa vastaava, mitä 1 momentissa on sanottu. TEL:n 4 §:n 5 momentin kohdassa 4 tarkoitettulla entisellä puolisoilla ei kuitenkaan ole oikeutta saada perhe-eläkettä. TEL:n 4 b §:n 2 momentista poiketen uuden avioliiton solmimisen johdosta lakkautettua leskeneläkettä ei aleta maksaa uudelleen, vaikka uusi avioliitto myöhemmin purkautuisi.

3 Vakuutetulle myönnetään vanhuuseläkettä näiden ehtojen ja perusteiden mukaisen vapaakirjan perusteella niin ikään silloin, kun hänelle myönnetään rintamaveteraanien varhaiseläkkeestä annetun lain mukainen eläke. Vanhuuseläkettä ei kuitenkaan myönnetä näiden ehtojen ja perusteiden mukaan, jos siihen työsuhteeseen tai yrittäjänäolajaksoon, johon rintamaveteraanien varhaiseläkkeen suuruutta laskettaessa on laskettu aika eläkeikään asti, liittyy voimassa oleva lisäeläkejärjestely. Vastaava on soveltuvin osin voimassa rintamaveteraanien varhaiseläkkeen jälkeen myönnettävään perhe-eläkkeeseen.

5 §

3 Jos vanhuuseläke myönnetään varhennettuna tai 3 §:n 3 momentin perusteella, muunnetaan eläkettä vakuutusmatemaattisesti siten, että vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkkeen yhteenlaskettu pääoma-arvo säilyy. Pääoma-arvokertoimien tulee vastata eläkkeensaajan ikää kuukauden tarkkuudella ja sukupuolta.

4 Jos kuitenkin 3 §:n 3 momentissa tarkoitettu vakuutettu saa työkyvyttömyyseläkettä osaeläkkeenä, vanhuuseläke on puolet edellisessä momentissa tarkoitettusta vanhuuseläkkeen määrästä. Jos työkyvyttömyyseläke päättyy, mutta oikeus rintamaveteraanien varhaiseläkkeeseen jatkuu, vanhuuseläkettä korotetaan määrällä, joka saadaan, kun 4 §:n mukaisesti

ELÄKETURVAKESKUS

YLEISKIRJE

A 8/94 2

Liite 2

SU/Eija Kaipainen-Perttula

25.1.1994

määrätyn eläkkeen puolikas muunnetaan 3 momentin mukaisesti vastaamaan eläkkeensaajan ikää korotusajankohtana.

Voimaantulo

Muutokset tulevat voimaan 1.1.1994